

Tisková zpráva

Reprezentativní průzkum mezi pediatry: v Česku je ve věku 6 měsíců v průměru kojeno více než 60 % dětí

Praha 2. srpna 2021

Kojení je ta nejlepší výživa, kterou mohou matky svým dětem dát. Obsahuje všechny nezbytné látky pro růst a pro rozvoj imunitního systému každého dítěte. Podle aktuálního průzkumu mezi praktickými pediatry je v Česku po propuštění z porodnice kojeno v průměru 91 % kojenců, ve věku 6 měsíců je pak dle poznatků lékařů stále ještě kojeno v průměru 62 % malých dětí. Znamky alergie se v dnešní době objevují v průměru u 17 % dětí do 3 let.

První srpnový týden si připomínáme **světový týden kojení**. Při této příležitosti uskutečnil **nadační fond 1000 dní do života**, jehož zřizovatelem je společnost Nutricia, ve spolupráci s **Odbornou společností praktických dětských lékařů ČLS JEP** a agenturou Nielsen průzkum mezi reprezentativním vzorkem 153 praktických pediatrů ze všech regionů České republiky.

Podle odhadu českých praktických lékařů pro děti a dorost je **po propuštění z porodnice kojeno v průměru 91 % kojenců**. S rostoucím věkem dětí se průměrné procento postupně snižuje na **62 % kojenců ve věku šesti měsíců**, nejvyšší podíl kojených ještě v tomto věku je na Vysočině, nejmenší naopak v Ústeckém kraji. Pro zajímavost, z nedávného průzkumu uskutečněného mezi slovenskými pediatry vyplynulo, že **na Slovensku** je po propuštění z porodnice kojeno v průměru 81 % dětí a v 6 měsících věku pak v průměru 53 % dětí.

MUDr. **Alena Šebková**, předsedkyně Odborné společnosti praktických dětských lékařů ČLS JEP, tyto výsledky hodnotí pozitivně: „*Poznatky našich praktických pediatrů z praxe dokládají, že Česko je na tom z hlediska kojení dobře. Kojení odborníci považují za nejpřirozenější formu výživy dítěte. Mateřské mléko je to nejlepší, co může matka svému dítěti nabídnout, obsahuje všechny potřebné látky pro růst, vývoj i pro rozvoj imunity dítěte. Je také prokázáno, že kojení prospívá zdravotně i emočně také matkám. Jako lékaři doporučujeme plně kojit po dobu 6 měsíců a následně při souběžném podávání vhodné a pestré stravy (včetně nemléčných příkrmů) pokračovat v kojení do dvou let věku dítěte i déle, pokud to matce a dítěti vyhovuje.*“

Pro srovnání. Dle loňského reprezentativního průzkumu nadačního fondu 1000 dní do života **mezi českými maminkami** plánuje 98 % prvorodiček po porodu kojit, nejčastěji 7-12 měsíců (46 %). Zhruba třetina dotazovaných matek tehdy uvedla, že měla při kojení problémy. Nejčastěji šlo o nedostatek mléka (59 % z matek, které problémy indikovaly), dítě nebylo schopné se přisát (36 %), případně šlo o nezralost nebo zdravotní problémy dítěte či matky.

Počet alergií mezi dětmi v Česku dlouhodobě stoupá a stále častěji se v ordinacích praktických dětských lékařů objevují i potravinové alergie, zejména alergie na bílkovinu kravského mléka. Potvrzují to i data z našeho průzkumu, ve kterém praktičtí pediatři uvedli, že **znamky alergie se v průměru projeví u 17 % kojenců a batolat ve věku do 3 let** (na Slovensku u 22 %). Nejlepší situace je v tomto ohledu v Jihomoravském a Královohradeckém kraji, naopak nejhorší v Ústeckém kraji. Ačkoli rodinná anamnéza je nejdůležitějším faktorem, druhým nejvýznamnějším činitelem, který vznik alergie může ovlivňovat, je kojení, resp. jeho nepřítomnost, případně předčasné ukončení. Preventivní vliv kojení proti alergiím byl prokázán jak u rizikových, tak i nerizikových dětí čili i u dětí bez pozitivní rodinné anamnézy na alergie. Dle provedeného průzkumu dotazovaní lékaři alergii u malých dětí řeší nejčastěji nasazením diety u kojící matky a později u dítěte (v 50 %), dětem zprostředkují návštěvu odborné ordinace alergologa/imunologa (45 %), případně nasadí speciální mléko s hydrolyzovanou bílkovinou (27 %), či antihistaminika (25 %).

Kromě samotného kojení má pozitivní vliv na prevenci alergií a vůbec celkový rozvoj dítěte také správné zavádění nemléčných příkrmů v přiměřeném věku.

Vedoucí lékař odd. léčebné výživy Fakultní nemocnice v Motole a předseda Společnosti pro výživu **MUDr. Petr Tláškal, CSc.** upozorňuje v této souvislosti na to, že **až 80 % lidského zdraví je dáno vnějšími podmínkami, zvláště správnou výživou v prvních 1000 dnech lidského života (počítáno od početí).** „Dle průzkumu nejvíce praktických pediatrů – konkrétně 26 % - označilo na základě svých zkušeností z praxe za nejčastější nedostatek v oblasti výživy kojenců a batolat to, že rodiče dávají těmto malým dětem nevhodné potraviny příliš brzy. **Mezi časté nedostatky v oblasti výživy, se kterými se praktičtí dětské lékaři setkávají, je podávání sladkostí včetně slazených nápojů (19 %), či obecné nerespektování doporučení lékaře ohledně stravování dítěte i matky (12 %).** V 11 % případů praktičtí pediatři uvedli podávání příkrmů příliš brzy a u dalších 11 % případů uvedli příliš dlouhé kojení bez ochoty nasazovat příkrmy ve vhodném věku,“ shrnuje nejčastější problémy ve výživě dětí MUDr. Petr Tláškal, CSc. a podotýká, že s ohledem na potřebu dítěte naučit se žvýkat a přijímat pevnou stravu doporučují pediatři začít zavádět příkrmy již po 6. měsíci, respektive když se objevují první zoubky dítěte.

Mléčná složka stravy je důležitá i po ukončení kojení. Není důležité, z jakého důvodu matka kojení ukončí. Dítě by však nemělo být ochuzováno o kvalitní mléčnou složku, a to nejen z důvodu výživových parametrů. Rodič by se měl poradit s praktickým dětským lékařem v případě ukončování kojení o možnostech náhradní mléčné výživy, a to nejen s ohledem na riziko alergie, kdy je možno podat hypoalergenní formule, ale i pro jiné situace, které upravená mléčná výživa pomáhá řešit.

Průzkum se zajímal také o to, do jaké míry se již mezi praktickými pediatry rozšířil **systém NutriCHEQ**, což je snadno využitelný nástroj pomáhající pediatrům identifikovat a řešit nedostatky ve výživě batolat, který byl na základě mezinárodního vzoru zpracován v rámci nadačního fondu 1000 dní za spolupráce odborných společností. „Dle průzkumu **21 % praktických dětských lékařů zná a využívá NutriCHEQ, 33 % jej zná, ale nevyužívá ho a 46 % jej zatím nezná.** V tom vidím velký potenciál do budoucna. Naše Odborná společnost v tomto směru rozvíjí vzdělávání a snaží se zaangažovat i pojišťovny, aby motivovaly lékaře a rodiče k ještě většímu využívání tohoto systému, který bezpochyby může v oblasti prevence hodně pomoci,“ zdůrazňuje MUDr. Alena Šebková, předsedkyně Odborné společnosti praktických dětských lékařů ČLS JEP. Více o systému NutriCHEQ na www.1000dni.cz/nutricheq

Cílem **Nadačního fondu 1 000 DNÍ DO ŽIVOTA** je systematicky šířit osvětu o důležitosti správné výživy kojenců a malých dětí během prvních 1000 dní jejich života (počítáno od početí) pro jejich celoživotní zdraví. Iniciativa přitom vytváří spojení mezi předními lékaři a odborníky na výživu, odbornými společnostmi a širokou veřejností. Více na www.1000dni.cz

Odborná společnost praktických dětských lékařů systematicky hájí odborná stanoviska praktických dětských lékařů na různých úrovních. Cílem Společnosti je podpora a rozvoj pediatrické primární péče v České republice, spolupráce s jinými obory, i se zahraničními partnery. Prioritou Společnosti je udržet a dále rozvíjet unikátní síť praktických lékařů pro děti a dorost, pokrývající celé území České republiky. Odborná společnost se podílí na pregraduální i postgraduální přípravě pediatrů pro primární péči, organizuje vzdělávací akce, podílí se na tvorbě národních doporučení a vědecko-výzkumné činnosti v oboru. Více na [OSPDL ČLS JEP \(webflow.io\)](http://OSPDL_CLS_JEP.webflow.io)